

hvorfor jeg har sluttet mig til dem, som stemme for de 2,500 Kr., er, at jeg, medens jeg indrømmer, at Forslaget, naar det bliver vedtaget som Lov, kan gjøre megen Nytte i mange forskjellige Retninger, dog ser Hovedbetydningen deri, at her kommer Statskassen ved sin umiddelbare Garanti den arbejdende Klasse tilhjælp. Jeg anser dette at ordne den arbejdende Classes Forhold, at understøtte den saameget, som et fornustigt Statshensyn og Statsmidlerne tillade det, for at være en Opgave af den allerførste Vigtighed. Jeg siger, at næst efter Spørgsmaalet om Landets Forsvar kjender jeg intet, som har større Betydning end netop dette; men naar dette Spørgsmaal skal behandles saaledes, at man kan gjøre sig Paab om, at det vedvarende haves for Die, og at man stadig vil søge at fremme Spørgsmaalet, er det nødvendigt, at det næsten udelukkende lægges i Regjeringens Haand. Det kan gjerne være, at naar Regjeringen gjør et Forslag, som er i den arbejdende Classes Interesse, kan der være Spørgsmaal om Modifikationer og Forandringer i Forslaget i sig selv; men naar der er Spørgsmaal om, hvor stor en Sum eller hvor stor en Garanti der skal gives af Staten, saa mener jeg, at det er nødvendigt, at Sagen alene lægges i Regjeringens Haand. Jeg har tillige den Tro, at, naar dette Thing støtter Regjeringen i dens Bestræbelser for at komme de arbejdende Classer tilhjælp, vil det andet Thing, som ikke kan andet end have det samme Ønske, men som mulig isølge sin hele Sammensætning af og til vil være tilbøielig til at gaa videre end det, vi anse for det Rette, paa dette Punkt i Virkeligheden ogsaa slutte sig til os, og jeg tror, at dette Princip vil være det, som baader den arbejdende Klasse i det Hele her i Landet bedst. Det er Grunden og ingen anden, som har bedøget mig til at stemme for disse 2,500 Kr. Jeg indrømmer naturligvis, at jeg befinder mig i en eiendommelig Situation; thi de 3 Medlemmer, som ere enige med mig med Hensyn til Forslaget under Nr. 1, ere stemte for at forkaste Lovforslaget, som jeg derimod i høieste Grad ønsker skal fremmes, og den eneste Mand, jeg har tilbage — ja, han er borte. Jeg kan altsaa ikke udtale mig om, hvorledes denne ene Mand vilde stille sig, og de 3 andre Medlemmers Assistance bryder jeg mig under disse Forhold ikke meget om. Jeg vil derfor sige, at jeg nu skal stemme for de 4,000 Kr., og jeg vil anmode de ærede Medlemmer af Thinget, som maatte tage en Smule Hensyn til min Mening om Sagen, til at gjøre det Samme, og jeg skal sige det høie Thing Grunden til, at jeg gjør det. Det er den Indenrigsminister, som nu har udtalt sit Ønske om at gaa op til de 4,000 Kr., som har nedsat Arbejderkommissionen i 1875, og

det er tillige den samme Minister, som har ladet udarbejde den Instruction, som er bleven given Arbejderkommissionen, og som i høieste Grad er et Vidnesbyrd om hans Varme og store Interesse for den arbejdende Classes Vel her i Landet; ligeoverfor den Minister skal jeg høre mig og stemme for de 4,000 Kr.

Udsig: Jeg kan ikke følge den ærede Ordfører ved denne Forandring i Indstillingen, som den findes i Erklæringen. Naar den høitævede Minister mente, at det maatte kunne forløse os noget med den Endring, der er stet, at derved Statsgarantien maatte vilde blive noget mindre risikabel for Statskassen, naar Eiendomme, der havde et større Jordtilliggende, komme med ind under Kreditforeningerne, saa skal jeg indrømme, at i og for sig maa det jo kunne bidrage til at styrke disse Kreditforeninger, naar saadanne Eiendomme med Jord komme med derunder. Det vil da sige: Alt under den Forudsætning, at man kan stole paa, at den Omstændighed, at Statsgarantien ligger bagved, ikke vil faae nogen Indflydelse paa de Lagationer, som da ville finde Sted af disse Eiendomme; og Alt under den Forudsætning, at man kan stole paa, at trods det, at disse Kreditforeninger staa under en privat Bestyrelse, og at det Tilsyn, som Staten vil kunne have med dem, isølge Sagens Natur kun vil være meget ufuldstændig, Statens Interesser dog ville blive behørig iagttagne i disse Foreninger. Men selv om det kunde siges, at den Omstændighed ikke var til nogen Glæde for Staten, at disse Eiendomme med Jord blive medtagne, saa er dog derved at bemærke, at Antallet af Eiendomme, som komme ind i Kreditforeningerne, sandsynligvis bliver saa meget større, og som Følge deraf Statens samlede Risiko ligeledes vil blive større. Det er imidlertid ikke for os Hovedbetragtningen. Hovedbetragtningen er, som jeg ofte har gjentaget, den, at vi formene, at, dersom overhovedet Staten skal indlade sig paa at skaffe Samfundsclasserne her i Landet Kredit til deres private Virksomhed, bør det dog indskrænkes saa meget som muligt, bør det dog i alt Fald indskrænkes til de fattigere, til den allerfattigste Klasse. Selv i det Tilfælde mener jeg, som ofte gjentaget, at et saadant Princip vil være i sine Virkninger fordærveligt. Der appelleres overmaade meget til den Trang, som der hersker i de paagjældende Classer, til den Medfølelse, vi maa have med dem, og til, hvad vi bør gjøre til deres Fordel. Det er akkurat, som om her var Tale om Gaver, men her er jo slet ikke Tale om Gaver, men om Laan, som man forlanger tilbagebetalt med Renter. Som om ikke saadanne Laan meget ofte ville være i høi Grad trykkende